

Handó Péter

PALÓC BUDDHA

A fényképezőgép túloldalán állok. Még nem tudom, mit sikerül rögzítenem a digitális masinával. Vajon megkaparintom-e az ember lelkét.

2008-ban a Palócföld mutatkozott be a balatonfüredi Jókai-napok alkalmával. Éppen túl vagyunk a Bergmann Cukrászdában tartott irodalmi matiné, beszélgetésen, fölolvásáson, találkozózn. Solymár József már nem mesél. Pihen? Aligha. Keskenyre húzódó szemében továbbra is ott parázslik és bajsa alatt ott bujkál a huncut mosoly. Történetei még táncolnak, megszállták a teret. Lánya, Júlia tekintete büszkeségtől és szeretettől ragyog.

Az emberre óhatatlanul derű ragad, ha ezt a május 2-án készült felvételt szemléli. Ez a belső fény a mikszáthi alkatú és hajlamú jovialis öregúrral való „találkozásunkból” fakad, és az ő életigenléséből, amely valahogy nem csak az írásaiba költözött be,

még ezt a fotót is átjárja. Ráadásul bárhogy igyekszünk felderíteni a részleteket, újra és újra azon kapjuk magunkat: a kép egyetlen pontjára fókuszál a szemünk. Csak oda. Solymár József magához ragadja figyelmünket. És nem pusztán azért, mert a közelben állók tekintete rá irányul. Varázslat ez talán? Az „utolsó” palóc író csalafintasága, aki a képzeletünket a Mátra-vidéki hegyek mesét termő és mesés zegzugai közé navigálja?

A karfás párnázott székből kissé lecsusszanva, a combtónél tartott nyitott tenyerekkel akár modern – hajat és szakállat növesztett – Buddha is lehetne, aki a Szamszárát annak látja, ami: illúzió. Nem kell a szemét lehunynia a meditációhoz, így is oly mélységbe lát, amilyenbe akar. És visz magával – félelem nélkül.

Mi ez a furcsa, szokatlan, világból mára kiköltözött derű, amit Solymár József arca hirtelen – szinte a semmiből – visszahoz, áraszt, megoszt velünk? Így csak az néz, aki belekörttyölt az istenek italába? Mámora szinte nem evilági – érezzük. S tudjuk, most már bizonyosan az, hiszen elődjével, Mikszáth Kálmánnal poharazgat további jó és igaz palóc történetekkel ízesítve a nedűt. Ám ezt már az Úrnak jegyzik le.

2013. december 19.

